

Vergaderjaar 1993–1994

23 229

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Uitleveringswet ter uitvoering van het op 24 februari 1988 te Montreal tot stand gekomen Protocol tot bestrijding van wederrechtelijke daden van geweld op luchthavens voor de internationale burgerluchtvaart bij het op 23 september 1971 te Montreal tot stand gekomen Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart

Nr. 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 1 november 1993

De leden van de PvdA-fractie en van de VVD-fractie konden op hoofdlijnen instemmen met het onderhavige wetsvoorstel. Wij zijn verheugd dat deze leden zich hierin konden vinden. Onderstaand zal op de onderscheidene vragen die deze leden, alsmede de leden van de CDA-fractie, stelden worden ingegaan.

De leden van de CDA-fractie vroegen of het onderhavige wetsvoorstel betrekking heeft op het rapport van de commissie-Van den Haak.

Het rapport van de commissie-Van den Haak heeft betrekking op de toepassing van dwang en drang bij daadwerkelijke uitzetting van vreemdelingen. Het onderhavige wetsvoorstel – met als onderwerp terroristische aanslagen op luchthavens – heeft dan ook geen enkele relatie met het rapport van genoemde commissie

De leden van de PvdA-fractie vroegen om een nadere uiteenzetting van de redenen waarom in het kader van de uitwerking van de interpretatieve verklaringen de omschrijving «gemeengevaarlijke wapens, stoffen of voorwerpen» wordt gebezigd.

Het adjectief «gemeengevaarlijk» wordt veelvuldig gebruikt in de context van titel VII van het Wetboek van Strafrecht, betreffende misdrijven waardoor de algemene veiligheid van personen of goederen wordt in gevaar gebracht. Wij verwijzen de leden van de PvdA-fractie naar Noyon-Langemeijer-Remmelink (aantekeningen bij titel VII). Gemeen gevaar is het gevaar waaraan goederen of personen gemeenschappelijk blootstaan. Kenmerkend voor gemeengevaarlijk is het veroorzaken van een gevaar, dat de algemene veiligheid bedreigt en waarvan hij die het veroorzaakt de omvang niet vooraf kan berekenen of naar willekeur bepalen. Gemeengevaarlijke wapens, stoffen of voorwerpen waarvan de dader zich bedient hebben dus uit de aard der zaak dit gevaarzettingskarakter. In de memorie van toelichting noemden wij reeds als voorbeeld

vuurwapens, ontplofbare stoffen, handgranaten, vlammenwerpers, giftige gassen, bijtende zuren, en dergelijke.

Daarnaast vroegen de leden van de PvdA-fractie of met het invoegen van een nieuw artikel 162a niet een doublure ontstaat met de bestaande artikelen 162 en 166.

In het voorgestelde artikel 162a wordt strafbaar gesteld het opzettelijk vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van enige voorziening of van een luchtvaartuig buiten bedrijf op een luchthaven, dan wel het verstoren van de diensten op een luchthaven. Hier wordt vrijwel letterlijk de tekst overgenomen van het ingevolge artikel II van het protocol ingelaste artikel 1bis, aanhef en onder b en slot, van het Verdrag van Montreal. Het verstoren van de diensten op een luchthaven valt thans niet onder het bepaalde in de artikelen 162 en 166 van het Wetboek van Strafrecht. Daarom is op dit punt dus aanvulling van het Wetboek van Strafrecht noodzakelijk. Hetzelfde geldt voor het opzettelijk vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van enige voorziening of van een luchtvaartuig buiten bedrijf op een luchthaven. Dit valt namelijk niet noodzakelijkerwijs in alle omstandigheden onder het begrip «enig werk dienende voor het luchtverkeer» of «een voor de veiligheid van de luchtvaart gesteld teken of hulpmiddel». Teneinde eventuele lacunes op dit punt uit te sluiten, hebben wij er hier voor gekozen om de tekst van het protocol vrijwel letterlijk over te nemen.

De leden van de VVD-fractie vroegen waarom de delictomschrijvingen uit het protocol niet letterlijk zijn overgenomen en of dit gevolgen heeft voor de uitvoering van het protocol.

Zoals wij reeds hierboven naar aanleiding van een vraag van de leden van de PvdA-fractie hebben opgemerkt, is van het ingevolge artikel II van het protocol ingelaste artikel 1bis, aanhef en onder b en slot, van het Verdrag van Montreal vrijwel letterlijk de tekst overgenomen. Ten aanzien van genoemd artikel 1bis, aanhef en onder a en slot, is dat niet geschied omdat rekening moest worden gehouden met de door Nederland afgelegde interpretatieve verklaringen. Deze dienden immers in de delictomschrijving te worden verwerkt. Enige gevolgen voor de uitvoering van het protocol heeft dit niet, omdat het hier niet om afwijkingen van het protocol betreft, maar om een nadere precisering daarvan.

Ten slotte vroegen de leden van de VVD-fractie of er nog andere ondertekenende staten zijn die in de nationale wetgeving heben afgeweken van de tekst in het protocol.

Het is ons niet bekend hoe de implementatie van het protocol in de onderscheidene staten, partij bij het protocol, is geschied. Aangenomen mag worden dat dit zoveel mogelijk letterlijk geschiedt, rekening houdende met de systematiek van het nationale Wetboek van Strafrecht.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
W. Kok

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
J. R. H. Maij-Weggen